

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Directie Inhoud**

aan De leden van de vaste Commissie voor Digitalisering

datum 15 oktober 2024

Betreffende wetsvoorstel:

36.531 **Uitvoeringswet digitaledienstenverordening**

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 15 oktober 2024 aangenomen door de Tweede Kamer.

Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB, JA21 en PVV.

Tegen: FVD.

De stemmingen over de amendementen en moties vonden plaats op 15 oktober 2024.

Aangenomen amendementen

Artikel 2.2, eerste lid; Artikel 2.3, eerste lid

8 → **12** (Six Dijkstra c.s.) over het toezicht op de naleving van artikel 27 van de ACM naar de AP overbrengen

De Digitaledienstenverordening (DSA) vereist dat online platforms transparant zijn over de werking van hun aanbevelingsalgoritmes (artikel 27 DSA). Dat zijn algoritmes die bepalen op welke wijze inhoud van onlineplatforms gepersonaliseerd wordt voorgeschoteld aan gebruikers. Daarnaast kunnen gebruikers onder de DSA ervoor kiezen om op specifiek de aangewezen Very Large Online Platforms (VLOPs) gepersonaliseerde inhoud uit te schakelen (artikel 38 DSA).

Aanbevelingsalgoritmes kunnen een «konijnenhol»-effect teweegbrengen waarbij (schadelijke) content zichzelf steeds frequenter aandient bij gebruikers naarmate zij deze een aantal keer bekeken hebben. In de ogen van indieners is de grootste potentiële schade van manipulatieve aanbevelingsalgoritmes eerder maatschappelijk dan financieel van aard. We moeten niet naïef zijn voor de potentieel verstrekkende gevolgen van de manier waarop het gedrag van gebruikers online door grote platforms gestuurd wordt om onder meer gebruikersinteractie te maximaliseren. Steeds meer onderzoeken maken het aannemelijk dat dergelijke manipulatie uiteindelijk resulteert in verslaving, angst

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 15 oktober 2024

blad 2

stoornissen en radicalisering bij grote groepen gebruikers. Zeker bij minderjarigen lijkt dit effect aanzienlijk. Mede hierom is onder de DSA een artikel opgenomen om VLOPs te verplichten mitigerende handelingen te treffen daar waar het betreft de algoritmisch gestuurde verspreiding van risicovolle content (artikelen 34 en 35 DSA).

De Autoriteit Consument en Markt (ACM) hanteert momenteel de volgende drie criteria in haar prioriteringsbeleid bij de inzet van onderzoekscapaciteit naar aanleiding van handhavingsverzoeken:

- 1) Hoe schadelijk het gedrag waarop het verzoek of het signaal ziet is voor de consumentenwelvaart,
- 2) hoe groot het maatschappelijk belang is bij het optreden van de ACM en
- 3) in hoeverre de ACM in staat is doeltreffend en doelmatig op te treden.

Indieners zijn de opvatting toegedaan dat specifiek wat betreft het naleven van artikel 27 DSA, te weten transparantie van aanbevelingsalgoritmes, het maatschappelijk belang als criterium zou moeten prevaleren boven de bescherming van consumentenwelvaart. Het perspectief van de mens als burger, niet als consument, moet centraal staan in de manier waarop uitvoering wordt gegeven aan deze wet.

Indieners vinden om die reden dat de Directie Coördinatie Algoritmes (DCA) van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) een passendere toezichthouder zou zijn op aanbevelingsalgoritmes dan de ACM. De DCA/AP is namelijk vanuit haar rol en positie de aangewezen partij om het gebruik van algoritmes te onderzoeken met een focus op het beschermen van fundamentele waarden en grondrechten. Dit alles overwegende, stellen indieners voor om de AP te laten toezien op naleving van artikel 27 DSA.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP en BBB.

Diverse artikelen

9 → **16** (Six Dijkstra en Van der Werf) over het door de ACM inzichtelijk maken van het jaarlijkse aantal meldingen van niet-naleving van de digitaledienstenverordening

Momenteel is in het jaarverslag van de Autoriteit Consument & Markt (ACM) slechts een algemeen overzicht opgenomen van de handhavingsverzoeken. Dit overzicht biedt echter weinig concrete informatie over welke specifieke meldingen van niet-naleving consumenten indienen en waar consumenten tegen aanlopen. De Tweede Kamer en Eerste Kamer kunnen ook onmogelijk conclusies trekken uit deze informatie om bijvoorbeeld beleid op te ontwikkelen.

Met name bij de digitale dienstensector bieden meldingen van niet-naleving waardevolle informatie. Consumenten krijgen vaak slechts moeilijk contact met de digitale dienstverstrekker, waardoor ze aangewezen zijn op de ACM. De meldingen bieden daarom een omvattend beeld over hoe de digitaledienstenverordening in de praktijk wordt toegepast. In dat kader is het bruikbaar als in het jaarverslag van de ACM per wetsonderdeel van de digitaledienstenverordening uitgesplitst wordt hoeveel meldingen als bedoeld in artikel 53 van die verordening – waaronder ook meldingen vallen die bestemd zijn voor de AP – daarover zijn ontvangen. Op basis van deze gegevens kan er een fijnmaziger beeld ontstaan over welke problemen consumenten ervaren en welke wetsonderdelen nog onvoldoende worden nageleefd.

Het voorgaande geldt ook voor de digitale marktenverordening. Ook hiervoor is het nodig om een uitgebreider beeld te krijgen over waar de meldingen van niet-naleving specifiek

datum 15 oktober 2024

blad 3

betrekking op hebben. De indieners zien, mede gelet op de beperkte materiële reikwijdte van dit amendement, voldoende reden een vergelijkbare bepaling op te nemen voor de digitalemarktenverordening.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB, JA21 en PVV.

Artikel 4.2

11 → 14 (Ceder) over het door de ACM en AP ten minste driejaarlijks evalueren en zo nodig actualiseren van het samenwerkingsprotocol

Artikel 4.2 van het wetsvoorstel schrijft voor dat de ACM en de AP een samenwerkingsprotocol opstellen, waarin zij in elk geval afspraken dienen te maken over een nauwe en doeltreffende samenwerking bij de uitvoering van hun respectievelijke taken ter uitvoering van de verordening. Dit samenwerkingsprotocol is het instrument waarmee zij invulling geven aan de op hen op grond van artikel 49, tweede lid, van de verordening rustende verplichting om nauw en doeltreffend samen te werken. Voor een effectieve uitvoering van de Digitaledienstenverordening is nauwe en doeltreffende samenwerking tussen de toezichthouders van groot belang. Ontwikkelingen op online gebied gaan snel. Daarom acht de indiener het van belang dat ten minste iedere drie jaar wordt geëvalueerd in hoeverre de afspraken om nauw en doeltreffend samen te werken nog voldoen en zo nodig worden geactualiseerd.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB, JA21 en PVV

Artikel 6.0

10 → 13 (Ceder) over een evaluatie van de wet in 2027

De effectiviteit van de digitaledienstenverordening staat of valt met goede handhaving van de toezichthouders. In het geval van Nederland komt deze grotendeels te liggen bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en Autoriteit Consument en Markt (ACM). Zo gaat de AP toezicht houden op het verbod van profilering op basis van bijzondere persoonsgegevens en op het verbod op profilering van minderjarigen. Het toezicht van de ACM richt zich onder meer op de vraag of tussenhandeldiensten zich houden aan de zorgvuldigheidsverplichtingen van de DSA, maar vormt ook het loket voor burgers om zich te melden bij klachten en zet deze door naar andere toezichthouders als het gaat over een tussenhandeldienst met een vestigingsplaats buiten Nederland. Voor het borgen van de fundamentele rechten van Nederlandse burgers, waaronder veel minderjarigen, is effectieve handhaving van groot belang.

Vanwege het grote belang van effectieve handhaving en het feit dat deze uitvoeringswet zorgt voor veel nieuwe taken en bevoegdheden voor de toezichthouders, meent de indiener dat evaluatie van de uitvoeringswet verstandig is. De Digitaledienstenverordening als zodanig wordt in 2025 en 2027 geëvalueerd, maar hierbij is geen expliciete aandacht voor de uitvoering van de taken en bevoegdheden van de Nederlandse toezichthouders. Dit amendement beoogt deze leemte te vullen door een evaluatiebepaling toe te voegen, waarmee beoogd wordt de evaluatie gelijktijdig plaats te laten vinden met de evaluatie van de DSA in 2027. In de evaluatie komt aan de orde in hoeverre de Nederlandse toezichthouders in staat zijn hun taken goed uit te voeren (inclusief de behandeling van de klachten van burgers over online platforms) en of de samenwerking met andere instanties, inclusief buitenlandse toezichthouders, goed verloopt.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB, JA21 en PVV.

datum 15 oktober 2024

blad 4

Moties

17 (Krul en Ceder) over initiatief nemen voor een kopgroep met gelijkgestemde landen om mogelijke aanscherpingen van de DSA te onderzoeken

Aangenomen. Voor (hoofdelijk): 73 stemmen voor en 72 stemmen tegen.

18 (Ceder) over de ACM vragen om te bespreken hoe wat betreft rechten ten opzichte van onlineplatforms het loket en de publiekscampagne het beste kunnen worden vormgegeven

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB, JA21 en PVV.

19 (Ceder) over de ACM voornamelijk laten inzetten op platformen met illegale of schadelijke content waar kinderen actief zijn

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB en JA21.

20 (Ceder en Six Dijkstra) over het wettelijk borgen van privacyvriendelijke en betrouwbare leeftijdsverificatie voor online gokken en pornografische content

Aangenomen. Voor: SP, PvdD, DENK, Volt, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA en PVV.

21 (Van Meijeren) over een oproep aan de regering om zich niet langer te bemoeien met wat mensen zeggen of schrijven zolang het niet in strijd is met de wet

Verworpen. Voor: BBB, JA21, FVD en PVV.

22 (Kathmann en Ceder) over steun uitspreken voor het Europese initiatiefrapport over het reguleren van verslavend ontwerp

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB en JA21.